

NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2023/509,**annettu 7 päivänä maaliskuuta 2023,****Euroopan rauhanrahastosta rahoitettavasta avustustoimenpiteestä Nigerin asevoimien tukemiseksi Nigerissä toteutettavan EU:n sotilaskumppanuusoperaation yhteydessä**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 28 artiklan 1 kohdan ja 41 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvoston päätöksellä (YUTP) 2021/509 ⁽¹⁾ perustettiin Euroopan rauhanrahasto, jäljempänä 'rauhanrahasto', jonka avulla jäsenvaltiot rahoittavat unionin yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla toteuttamia toimia rauhan säilyttämiseksi, konfliktien ehkäisemiseksi ja kansainvälisen turvallisuuden lujittamiseksi perussopimuksen 21 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisesti. Erityisesti päätöksen (YUTP) 2021/509 1 artiklan 2 kohdan nojalla rauhanrahastoa käytetään rahoittamaan avustustoimenpiteitä, kuten toimia, joilla lujitetaan kolmansien valtioiden sekä alueellisten ja kansainvälisten järjestöjen sotilaallisiin ja puolustusasioihin liittyviä valmiuksia.
- (2) Nigerillä on merkittävä rooli keskeisissä alueellisissa, eurooppalaisissa ja kansainvälisissä aloitteissa, joilla pyritään vahvistamaan rauhaa ja kehitystä Sahelin alueella, mukaan lukien Sahelin aluetta koskeva unionin yhdenmety strategia, Sahelin koalitio, Sahelin vakautta ja turvallisuutta koskeva kumppanuus (P3S) sekä Sahelin allianssi. Kansainvälinen yhteisö, unioni mukaan lukien, on tehnyt viime vuosina paljon työtä tukeakseen Nigerin tasavaltaa sen pyrkimyksessä torjua terrorismia. Unioni on sitoutunut tiiviiseen suhteeseen tukeakseen Nigerin sotilas- ja puolustusala.
- (3) Sahelin alueella Niger on unionille keskeinen maa turvallisuus- ja muuttoliikekysymysten käsittelyssä. Unionilla on vahva kumppanuus Nigerin hallituksen kanssa, ja sen tavoitteena on saada aikaan pitkän aikavälin kehitystä kokonaisvaltaisen ja yhdenmety lähestymistavan avulla.
- (4) Neuvosto hyväksyi 12 päivänä joulukuuta 2022 päätöksen (YUTP) 2022/2444 ⁽²⁾, jolla perustettiin Nigerissä toteutettava unionin sotilaskumppanuusoperaatio (EUMPM Niger). EUMPM Nigerin strategisena tavoitteena on tukea Nigerin asevoimien (Forces armées nigériennes – FAN) valmiuksien kehittämistä, jotta ne pystyisivät paremmin hillitsemään aseistautuneiden terroristiryhmien aiheuttamaa uhkaa, suojelemaan Nigerin väestöä ja varmistamaan turvallisen ja vakaan ympäristön.
- (5) Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja vastaanotti 20 päivänä tammikuuta 2023 Nigerin tasavallan unionille esittämän pyynnön avustaa Nigerin asevoimia keskeisten tarvikkeiden hankinnassa, jotta EUMPM Nigerin yhteyteen voitaisiin perustaa esikunta- ja viestipataljoona.
- (6) Avustustoimenpiteet on määrä toteuttaa ottaen huomioon päätöksessä (YUTP) 2021/509 vahvistetut periaatteet ja vaatimukset erityisesti noudattaen neuvoston yhteistä kantaa 2008/944/YUTP ⁽³⁾ sekä rauhanrahastosta rahoitettavien tulojen ja menojen täytäntöönpanosta annettujen sääntöjen mukaisesti.

⁽¹⁾ Neuvoston päätös (YUTP) 2021/509, annettu 22 päivänä maaliskuuta 2021, Euroopan rauhanrahaston perustamisesta ja päätöksen (YUTP) 2015/528 kumoamisesta (EUVL L 102, 24.3.2021, s. 14).

⁽²⁾ Neuvoston päätös (YUTP) 2022/2444, annettu 12 päivänä joulukuuta 2022, Nigerissä toteutettavasta Euroopan unionin sotilaskumppanuusoperaatiosta (EUMPM Niger) (EUVL L 319, 13.12.2022, s. 86).

⁽³⁾ Neuvoston yhteinen kanta 2008/944/YUTP, vahvistettu 8 päivänä joulukuuta 2008, sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden viennin valvontaa koskevien yhteisten sääntöjen määrittämisestä (EUVL L 335, 13.12.2008, s. 99).

- (7) Avustustoimenpiteen täytäntöönpanossa arvioidaan säännöllisesti Nigerin poliittisen tilanteen kehittymistä rauhanrahastosta rahoitettavia avustustoimenpiteitä varten tarvittavien lieventävien toimenpiteiden ja valvonnan arvioimista ja määrittämistä koskevan yhdenmisen menetelmäkehityksen mukaisesti. Täytäntöönpano ei saisi varsinkaan vaarantaa unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusetuja.
- (8) Neuvosto vahvistaa olevansa sitoutunut suojelemaan, edistämään ja toteuttamaan ihmisoikeuksia, perusvapauksia ja demokratian periaatteita sekä lujittamaan oikeusvaltiota ja hyvää hallintotapaa Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan, ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen ja kansainvälisen oikeuden, erityisesti ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden, mukaisesti,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Perustaminen, tavoite, soveltamisala ja kesto

- Perustetaan Nigerin tasavaltaa, jäljempänä 'tuensaaja', hyödyttävä Euroopan rauhanrahastosta, jäljempänä 'rauhanrahasto', rahoitettava avustustoimenpide, jäljempänä 'avustustoimenpide'.
- Avustustoimenpiteen tavoitteena on parantaa Nigerin asevoimien (Forces armées nigériennes – FAN) sotilaallisia valmiuksia Nigerissä toteutettavan Euroopan unionin sotilaskumppanuusoperaation (EUMPM Niger) kanssa, jotta ne voivat puolustaa Nigerin alueellista koskemattomuutta ja suvereniteettia sekä suojella paremmin siviiliväestöä kasvavalta terrorismin uhalta.
- Edellä 2 kohdassa vahvistetun tavoitteen saavuttamiseksi avustustoimenpiteellä tuetaan esikunta- ja viestipataljoonan (bataillon de transmissions et d'appui au commandement – BTAC) luomista Tillabéryn alueella ja rahoitetaan:
 - seuraavantyyppisten tarvikkeiden, joita ei ole suunniteltu tappavan voiman aikaansaamiseen, toimittaminen:
 - maa-ajoneuvot, kuten viestiajoneuvot, nopean vasteen ajoneuvot ja panssaroidut ajoneuvot;
 - valvontalaitteet, mukaan lukien maavalvontatutka ja miehittämättömät valvontailma-alukset;
 - tietotekniikka- ja viestintälaitteet tai -järjestelmät tai molemmat;
 - vastatoimintalaitteet, kuten omatekoisten räjähteiden torjuntaan tarkoitettut laitteet ja miehittämättömien ilma-alusten torjuntajärjestelmät; ja
 - seuraavan infrastruktuurin toimittaminen:
 - varastot;
 - komentorakennus;
 - parakit.
- Avustustoimenpiteen kesto on 36 kuukautta tulojen ja menojen hyväksyjänä toimivan avustustoimenpiteiden hallinnoijan päätöksen (YUTP) 2021/509 32 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti allekirjoittaman sopimuksen tekopäivästä.

2 artikla

Rahoitusjärjestelyt

- Avustustoimenpiteeseen liittyviin menoihin tarkoitettu rahoitusohje on 40 000 000 euroa.
- Kaikkia menoja hallinnoidaan päätöksen (YUTP) 2021/509 ja rauhanrahastosta rahoitettavien tulojen ja menojen täytäntöönpanosta annettujen sääntöjen mukaisesti.

3 artikla

Järjestelyt tuensaajan kanssa

1. Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja, jäljempänä 'korkea edustaja', tekee tuensaajan kanssa tarvittavat järjestelyt sen varmistamiseksi, että tuensaaja noudattaa tällä päätöksellä vahvistettuja vaatimuksia ja ehtoja edellytyksenä avustustoimenpiteen mukaisen tuen antamiselle.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin järjestelyihin on sisällyttävä määräyksiä, joilla tuensaaja veloitetaan varmistamaan, että
 - a) avustustoimenpiteen mukaista tukea saavat Nigerin asevoimien yksiköt noudattavat asiaankuuluvaa kansainvälistä oikeutta, erityisesti ihmisoikeuksia koskevaa kansainvälistä oikeutta ja kansainvälistä humanitaarista oikeutta, ja että Nigerin hallitus sitoutuu korruption torjunnan tehostamiseen;
 - b) kaikkea avustustoimenpiteen puitteissa annettua omaisuutta käytetään asianmukaisesti ja tehokkaasti niihin tarkoituksiin, joita varten se on annettu;
 - c) kaikkea avustustoimenpiteen puitteissa annettua omaisuutta huolletaan riittävästi sen käyttökuntoisuuden ja operatiivisen käytettävyyden varmistamiseksi omaisuuden elinkaaren aikana;
 - d) mitään avustustoimenpiteen puitteissa annettua omaisuutta ei menetetä eikä siirretä ilman päätöksen (YUTP) 2021/509 nojalla perustetun rahastokomitean suostumusta muille kuin kyseisissä järjestelyissä yksilöidylle henkilöille tai yhteisöille omaisuuden elinkaaren lopussa.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin järjestelyihin on sisällyttävä määräyksiä avustustoimenpiteen mukaisen tuen keskeyttämisestä ja lopettamisesta, jos tuensaajan todetaan rikkoneen 2 kohdassa säädettyjä velvoitteita.

4 artikla

Täytäntöönpano

1. Korkea edustaja on vastuussa tämän päätöksen täytäntöönpanon varmistamisesta päätöksen (YUTP) 2021/509 ja rauhanrahastosta rahoitettavien tulojen ja menojen täytäntöönpanosta annettujen sääntöjen mukaisesti, noudattaen rauhanrahastosta rahoitettavia avustustoimenpiteitä varten tarvittavien toimenpiteiden ja valvonnan arvioimista ja määrittämistä koskevaa yhdenmukaista menetelmäkäytäntöä.
2. Italian puolustusministeriö toteuttaa 1 artiklan 3 kohdassa tarkoitettut toimet Agenzia Industrie Difesan kautta.

5 artikla

Seuranta, valvonta ja arviointi

1. Korkea edustaja valvoo, että tuensaaja noudattaa 3 artiklan mukaisesti vahvistettuja velvoitteita. Tämän valvonnan avulla saadaan tietoa 3 artiklan mukaisesti vahvistettujen velvoitteiden rikkomisen asiayhteydestä ja riskeistä, ja se auttaa ehkäisemään tällaisia rikkomisia, mukaan lukien avustustoimenpiteen mukaista tukea saavien Nigerin asevoimien yksiköiden aiheuttamat ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkaukset.
2. Laitteiden ja tarvikkeiden toimituksenjälkeinen valvonta järjestetään seuraavasti:
 - a) toimituksen todentaminen, jossa loppukäyttäjänä toimivat asevoimat allekirjoittavat toimitustodistukset omistusoikeuden siirron yhteydessä;
 - b) raportointi, jossa tuensaaja on raportoitava vuosittain avustustoimenpiteen puitteissa toimitettujen laitteiden avulla toteutetuista toimista ja yksilöityjen tavaroiden inventaariosta, kunnes poliittisten ja turvallisuusasioiden komitea (PTK) ei enää katso tällaista raportointia tarpeelliseksi;
 - c) paikalla tehtävät tarkastukset, joissa tuensaaja antaa korkealle edustajalle mahdollisuuden suorittaa pyynnöstä valvonnan paikan päällä.

3. Korkea edustaja suorittaa loppuarvioinnin, kun avustustoimenpide on saatu päätökseen, arvioidakseen, onko avustustoimenpide edistänyt 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun tavoitteen saavuttamista.

6 artikla

Raportointi

Korkea edustaja antaa täytäntöönpanokaudella PTK:lle puolivuositaiset selvitykset avustustoimenpiteen täytäntöönpanosta päätöksen (YUTP) 2021/509 63 artiklan mukaisesti. Avustustoimenpiteiden hallinnoijan on ilmoitettava säännöllisesti päätöksellä (YUTP) 2021/509 perustetulle rahastokomitealle tulojen ja menojen täytäntöönpanosta kyseisen päätöksen 38 artiklan mukaisesti, myös toimittamalla tiedot osallistuvista toimittajista ja alihankkijoista.

7 artikla

Keskeyttäminen ja lopettaminen

1. PTK voi päättää keskeyttää avustustoimenpiteen täytäntöönpanon kokonaan tai osittain päätöksen (YUTP) 2021/509 64 artiklan mukaisesti.
2. PTK voi myös suositella, että neuvosto lopettaa avustustoimenpiteen.

8 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä 7 päivänä maaliskuuta 2023.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
L. EDHOLM